

Budoucnost evropských fondů a kohezní politiky

V úterý 11. prosince se na městském úřadě v Plzni konala další debata z cyklu Café Evropa v regionech. Pozvání na debatu s tématem "Budoucnost evropských fondů a kohezní politiky" přijali Marc Lemaître, generální ředitel programu regionální a městské politiky Evropské Komise a Josef Bernard, hejtman Plzeňského kraje. Moderace se ujal Petr Oswald, bývalý předseda české národní delegace v Evropském výboru regionů. Petr Oswald zahájil debatu zmínkou o nadcházejících volbách do evropského parlamentu, které se budou konat v květnu 2019, jelikož jejich výsledek ovlivní nejen budoucnost Evropy, ale právě i evropských fondů a kohezní politiky EU. Vyzval proto české publikum k účasti v těchto volbách. "My si možná ani neuvědomujeme, co pro nás Evropa znamená, a jak by regiony vypadaly bez evropských fondů." Tyto fondy dle pana Osvalda pomohly nesčetně budovám, silnicím a náměstím po celé České republice. Poukázal, že bez prostředků EU by i Plzeň vypadala naprosto jinak. Ohledně evropských fondů poté pan Oswald nastínil, na jaké projekty by do budoucna měly směřovat. Jedná se o dvě hlavní témata - chytrá Evropa a zelená Evropa, a na projekty pod daným tématem má do budoucna cílit přes 75 % rozpočtu rozvojových fondů. Evropské fondy jsou v ČR hojně využívány, problémem je ovšem míra kofinancování ze strany české vlády a především pak jakási špatná informovanost občanů ohledně prospěšnosti těchto fondů. "Evropské fondy pro nás mají bez diskuse jasný přínos. Jde nám ovšem především o to, aby tento přínos pocítili i naši občané a věřili, že Evropa znamená jakousi přidanou hodnotu pro naše životy." Poté se již slova ujal Marc Lemaître, který také zmínil důležitost příštích voleb do evropského parlamentu, které nazval jako „největším demokratickým rendez-vous



„Evropské fondy mají pro nás bez diskuse jasný přínos. Jde nám ovšem o to, aby ho pocítili i naši občané.“



„Česká republika patří v rozvoji za poslední desetiletí k těm úspěšnějším. EU je vítězstvím pro všechny zainteresované strany.“

Dodal, že „Česká republika patří v rozvoji za poslední desetiletí k těm úspěšnějším. Samozřejmě tu máme některé státy, které členství v EU využili lépe, jako např. Litva, ovšem na druhé straně tu máme i případ Řecka.“ Během debaty dostalo prostor k vyjádření i publikum. Jeden z dotazů směřoval na to, proč nedá Evropská komise v rámci rozdělování prostředků větší pravomoci lokálním samosprávám. Pan Lemaître na to reagoval následovně: „Kohezní politika je nejvíce decentralizovanou z evropských politik. Komise samozřejmě nastavuje jistá pravidla, na která by se měly státy zaměřit, ovšem stát si může sám nastavit míru decentralizace. Tudiž například v Polsku je tato decentralizace větší než v ČR.“ S tímto souhlasil i Josef Bernard slovy: „To jsou věci pro nás, abychom si stanovili, čeho chceme dosáhnout a to i za pomoci EU. Není na Komisi, aby nám měla nabízet podporu a zároveň nastavovat cíle. Poláci jsou v tomto opravdu dále než mi.“ Na závěr se diskutující dotkli tématu českého euroskepticismu. Všichni se shodli na tom, že euroskepticismus není přímo propojen s kohezní politikou a je hlavně v rukou národních politiků, jak bude EU v rámci Česka vnímána. Pan Lemaître shrnul, že „Evropská unie je vítězstvím pro všechny zainteresované strany a je na národních politikách, aby byli schopni to prezentovat obyvatelstvu. Tato schopnost či vůle v České republice chybí.“ Pan Bernard na závěr k českému pohledu na EU dodal: „Když přemýšlíme o EU, často řešíme jen fondy, dotace, zakázky. Dostali jsme vstupenku do tohoto spolku, a když ji ztratíme, tak už šanci vrátit se zpátky nikdy nedostaneme. Žádná ekonomika světa netěžila ze zavedení protekcionismu a uzavření trhu. Lidé, respektive politici, jsou schopni tyto hodnoty prodat za chvilkovou popularitu a občané by se nad tímto měli zamyslet.“

posledních let“ a definoval, jaká by měla být hlavní témata, kterými se bude parlament v příštích letech zabývat. Těmi by měly být migrace, bezpečnost a obrana, ekonomická stabilita a investice do oblastí, ve kterých dle pana Lemaître Evropa zaostává za světem. To se děje především v oblasti umělé inteligence a investování do mládeže v rámci většího financování programu Erasmus či vzdělávání obecně. V rámci tématu evropských fondů se dotkl odchodu Velké Británie z EU, který zásadně ovlivní evropský rozpočet, jelikož Britové doposud byli jedni z hlavních příspěvů. Spolu s Petrem Osvaldem i Josefem Bernardem se shodli na tom, že Česká republika musí přijmout zodpovědnost za to, že se již blíží k průměru EU v rámci HDP a že v následku toho se budou investice z kohezních fondů do ČR snižovat. „Jste evropským lídrem v procentuální nezaměstnanosti. Za poslední roky jste se dostali na 88 % evropského průměru HDP a je čas, aby se do financování projektů více zapojila i česká vláda“ dodal Lemaître. Důležitost kohezních fondů vyzdvihl i Josef Bernard, který zmínil jaké projekty byly jen v tomto roce vykonány v Plzeňském kraji díky financování z EU. Jednalo se o cyklostezky, železniční trať či stavbu tunelu a byl zároveň kritický k přístupu veřejnosti ohledně jejich financování: „U nás máme takový ten pocit, že ty projekty jsme si přece zasloužili, a že je přece samozřejmostí, že EU se na financování bude podílet.“ Kritický byl pan Bernard nejenom ke schopnosti Česka využívat tyto prostředky, ale také k rozvoji ČR za dobu od pádu komunismu. Tady nabídl porovnání s Polskem, které dle něj dokázalo ze svého členství v EU profitovat o dost lépe. Pan Lemaître na tyto slova reagoval s tím, že jsme „na sebe velmi tvrdí“.



Evropský parlament
Kancelář v České republice



Organizátoři v rámci projektu Café Evropa poskytují prostor pro svobodnou diskusi. Jejich závěry však nelze zaměňovat s oficiálními stanovisky a postoji institucí EU.

www.cafe-evropa.cz